

Lude

Lude on ihmiskehon ulkopuolinen loinen, joka käyttää ravinnokseen ihmisen verta yöaikaan. Joillekin pureman pistoskohtaan tulee punoitusta, turvotusta, kutiavia paukamia ja joskus rakkuloita.

Lude voi elää kuukausia ilman ravintoa ja se kestää hyvin kylmää ja lämpöä.

Päiväksi lude kätkeytyy suojapaikkoihin kuten vuoteen rakenteisiin ja lattialistojen taakse ym. koloihin. Luteen tunnistaa elävistä luteista ja/tai mustista, pistemäisistä ulostetahroista yleensä vuoteen läheisyydessä.

Luteen munat ovat tahmeapintaisia, joten tarttuvat helposti housunlahkeisiin tms. ja siten siirtyvät paikasta toiseen.

Kuvat: 1. puremia, 2. aikuinen lude riisinjyvillä, 3. luteen pistemäisiä ulostetahroja patjan saumassa

Sairaalaan tulevan potilaan kotona on luteita tai lude-epäily

1. Potilas ei saa tuoda omia apuvälineitä, kuten rollaattoria sairaalaan, luteiden leviämisen estämiseksi.
2. Potilas käy suihkussa ja potilaan vaatteet vaihdetaan potilasvaatteisiin.
  - Potilaan omat vaatteet pussitetaan tiiviisti. Pussi merkitään varoituslapulla, eikä sitä saa avata sairaalassa. Potilaan omaiset voivat viedä vaatepussin viiveettä takaisin potilaan asuntoon.
  - tai vaatteet hävitetään asianmukaisesti potilaan luvalla

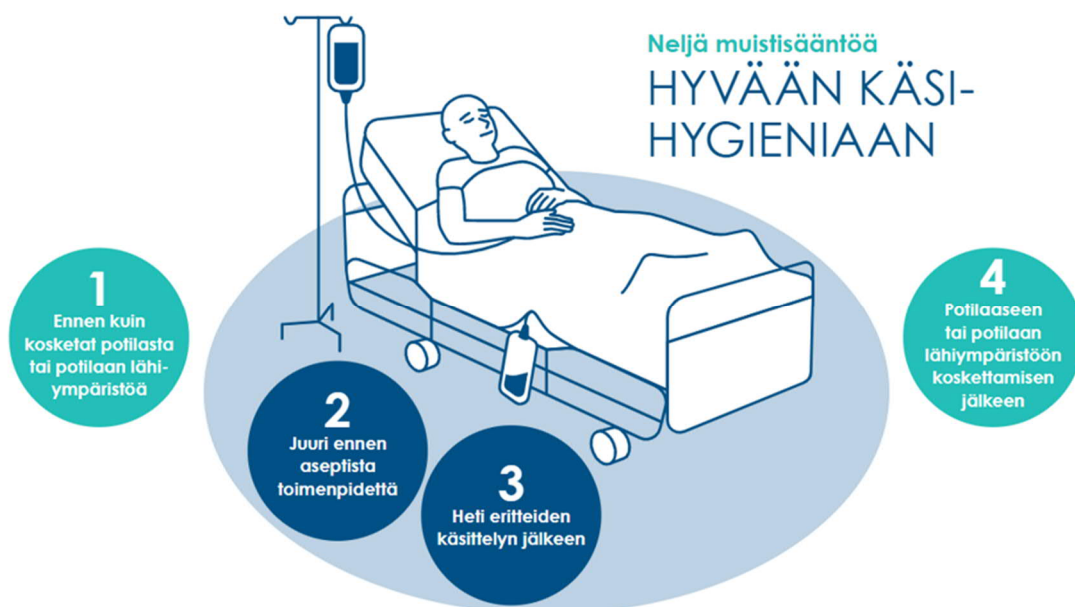
Sairaalassa havaitaan tai epäillään olevan luteita

1. Luteen tunnistusta varten olisi hyvä saada lude/luteita purkkiin.
2. Kirjataan ludehavainto hoitokertomukseen.
3. Ilmoita ludeongelmasta HUS Kiinteistöjen palvelupyynnöt ja vikailmoitukset - sivun kautta sähköisesti.
  - Tuholaistorjunta tilataan tarvittaessa HUS-Kiinteistöt Oy:n kautta. Ota yhteyttä myös Infektioidentorjuntayksikköön.

HUOM! Huonetta ei saa tyhjentää ennen tuholaistorjujan antamia ohjeita.

4. Potilashuoneen ovi pidetään kiinni.
5. Potilasta hoidetaan **tavanomaisin varotoimin**.
6. Potilas- ja vuodevaatteet pakataan itsestään sulaviin pyykkipusseihin, jotka laitetaan keltaiseen muoviseen pyykkipussiin, pussiin merkintä: Lude.
7. Henkilökohtaiset hoitotarvikkeet hävitetään. Tutkimus- ja hoitovälineet puhdistetaan annettujen ohjeiden mukaisesti potilashuoneessa.

Tuholaistorjuntayritys todentaa ludeongelman ja suorittaa myrkytyksen ja tarvittavat toimenpiteet sekä antaa jälkisiivous- ja irtaimistonkäsittelyohjeet. Jos ludeongelma on laaja, voidaan irtaimistoa joutua hävittämään.

www.who.int, muokattu